

ларда қозғалыс үстінде көрінетін Ақиқа барысы, Әрекет дамуы. „Сюжет“ терминін алғаш рет XVII ғасырда классицистер П. Корнель мен Н. Буало қолданды. Олар сюжет ұғымын Аристотель ізімен ежелгі дүние қалыптасуының өміріндегі ақиқаттармен байланыстырды. Көбіне сюжет шығармадағы Ақиқаттар жүйесі ретінде көрінеді. Оның сыры сюжетті шығарманың басын баяндайтын маңызды қозғалысқа көрсеткіштік тұрғыдан қарастырады және оларды қаламгер жасаған біртұтас өмір көрінісінің ішінде бейнелейді.

„Сюжет“ нақты бір заттың мәніне ие бола алады. Яғни сюжет – автордың мақсат та, фабула – сол мақсатқа жетудің құралы. Егер фабуланы жүйелі беруге болатын болса, сюжеттің көрсеткіш мәні шығармада көрінетін автордың байқау ерекшеліктері ғана жеткізе алады.

Композиция – латынша „құрастыру, қиыстыру“ деген мағына береді. Бұл көркем шығарманың құрылымы. Композиция тек формаға ғана байланысты ұғым емес, мазмұнымен де тікелей байланысты. Сонымен қатар көрсеткіш тұрғыдан орналасуы және ора қатынасы, яғни шығарманың мазмұны мен жасалған орбитін тұрғыдан құрылымы. Композиция шығарманы біртұтас дүниеге айналдыруға ықпал етеді.

Композиция пішіндік бөлшектерді тұтастырып, идеяға баяндырады. Композиция қозғалыстары – эстетикалық тақырып: қарымдылық, олар ақиқаттың тереңде жатқан өзара, байланысын танытады. Композиция өзіндік мазмұнына ие, оның құралдары мен тәсілдері суреттелген құбылысты қайта жаңғыртып, мәнін тереңдетеді.